

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 1256 prot.

Tiranë, më 21. 08. 2019

V E N D I M

Nr. 108, Datë 21. 08. 2019

Mbështetur në nenin 32/1/c të Ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi duke marrë indicien nga informacioni i transmetuar në televizionin ABC News, me urdhërin Nr. 101, datë 03.06.2019: *“Për ndjekjen ‘ex officio’ të çështjes së shprehjeve të përdorura nga shtetasi P. B. në emisionin “Thumb” të datës 25.05.2019”*, ka filluar procedurat e hetimit.

Në përfundim të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi¹,

K O N S T A T O I:

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Sipas informacionit të administruar, shtetasi P. B., në cilësinë e organizatorit të eventit Miss Shqipëria, ka qënë i ftuar në pjesën e dytë të emisionit të transmetuar në ABC News, të titulluar “Thumb”, më datë 25.05.2019. Gjatë diskutimeve të mbajtura në emision, fillimisht P. B. është shprehur se: *“...kur filloi historia e homoseksualizmit që duhet zyrtarizuar, e që është një gjë normale që të martohet gruaja me grua dhe burri me burrin, që prapë për mua nuk është normale...mbaje mend mbas 5-6 vjetësh ka për të dalë dhe kjo për këta që përdhunojnë kalamajt e vegjël, si quhen...”*. Në këtë moment ndërpritet nga prezantueset e emisionit duke i sqaruar se nuk është e njëjta gjë. Më pas P. B., vijon duke cituar se: *“do të quhet normale fare, po sepse bota po devijon aq shumë nga të gjitha gjërat sa unë se di se ku do përfundojë në fakt”*. Nga prezantueset e emisionit i është drejtuar pyetja: *“Ti do ta penalizojë p.sh. një vajzë që ti e di që është lezbike, nga pjesëmarrja në Miss Shqipëria apo*

¹Në vijim do t'i referohemi me shkurtesën KMD;

Miss Globi, nëse ti e di që është lezbike?” Në përgjigje të kësaj pyetje P. B. është shprehur se shpresonte që t’ia fshihnin, të mos e dinte, pasi një gjë e tillë nuk do t’i pëlqente. Në vijim pyetjes së drejtueseve të emisionit lidhur me: *“Nuk ka një mis lezbike për P. B.”*, ai i është përgjigjur me *“Jo”*.

II. Ndjekja e procedurës për shqyrtimin e ankesës nga Komisioneri.

Bazuar në nenin 32/1/c të ligjit, Komisioneri ka kompetencë për të shqyrtuar shkeljet që i bëhen zbatimit dhe respektimit të parimit të barazisë në lidhje me këto shkaqe.

Në zbatim të parashikimeve ligjore, të përcaktuara në nenet 32/2 dhe 33 të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, ka shqyrtuar çështjen duke ndërmarrë hapat si më poshtë:

1. Me anë të shkresës Nr. 869/1 prot., datë 05.06.2019, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi i është drejtuar P. B., ku i ka kërkuar informacion dhe parashtrime rreth shprehjeve të përdorura në media kundrejtë komunitetit LGBTI.

Në përgjigje të shkresës së sipërcituar, pavarësisht se P. B. ka marrë dijeni (vërtetuar kjo me anë të Lajmërim Marrjes së Postës Shqiptare me Bar Kod: RR 842 412 361 AA), nuk ka dhënë asnjë informacion dhe nuk vuri në dispozicion të KMD-së asnjë argument apo pretendim rreth shprehjeve të përdorura në emisionin *“Thumb”*.

Shprehjet e përdorura nga P. B. në emisionin *“Thumb”*, datë 25.05.2019, i bën deklaratat e tij fakte të njohura publikisht, për të cilat, bazuar në nenin 80/3 të Kodit të Procedurave Administrative, ku sanksionohet se : *“Për faktet të cilat janë të njohura publikisht, si dhe për ato fakte të cilat janë të ditura për organin administrativ për shkak të funksioneve të tij, nuk nevojitet verifikim ”*, nuk lind nevoja për verifikim.

Gjatë shqyrtimit të kësaj ankese, Komisioneri ka marrë në shqyrtim vetëm ato çështje, që bëjnë pjesë në kompetencat e tij, të parashikuara nga ligji nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”.

III. Vlerësimi i fakteve dhe provave të grumbulluara nga Komisioneri gjatë procesit të shqyrtimit të çështjes.

Sipas informacionit të administruar gjatë procedurës së hetimit, u konstatua që:

- Në emisionin *“Thumb”* të datës 25.05.2019, P. B. fillimisht shprehet se sipas tij martesat ndërmjet personave të të njëjtës gjini, për të nuk është normale, por shkon më tej duke thënë se bota po devijon aq shumë sa pas disa vitesh do të quhet normale pranimi i personave që kryejnë marrëdhënie seksuale me fëmijët.

- Në një pjesë tjetër të bisëdës gjatë emisionit, P. B. është shprehur se nuk do të donte që pjesë e Miss Shqipëria apo Miss Globe të ishte pjesë një person që i përket komunitetit LGBTI apo më saktësisht të ishte lezbike.

Në nenin 1 të ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010, “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi” parashikohet objekti i këtij ligji, duke sanksionuar se : “Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me gjininë, racën, ngjyrën, etninë, gjuhën, identitetin gjinor, orientimin seksual, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, shtatzaninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicione gjenetike, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër.”

Identiteti gjinor dhe orientimi seksual, janë shkaqe për të cilat ligji “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi” ofron mbrojtje nga sjelljet diskriminuese dhe bazuar në nenin 32/c të ligjit, Komisioneri ka kompetencë për të shqyrtuar shkelje që i bëhen zbatimit dhe respektimit të parimit të barazisë në lidhje me identitetin gjinor dhe orientimin seksual.

Bazuar në nenin 7 të ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010, mbrojtja nga diskriminimi garantohet ndaj çdo veprimi apo mosveprimi si të një autoriteti publik, ashtu edhe çdo personi fizik apo juridik që merr pjese në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë.

Dinjiteti i njeriut dhe të drejtat dhe liritë e tij, janë në bazat e shtetit shqiptar. Kjo sanksionohet në nenin 3 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, ku sanksionohet se: “**Pavarësia e shtetit dhe tërësia e territorit të tij, dinjiteti i njeriut, të drejtat dhe liritë e tij, drejtësia shoqërore, rendi kushtetues, pluralizmi, identiteti kombëtar dhe trashëgimia kombëtare, bashkëjetesa fetare, si dhe bashkëjetesa dhe mirëkuptimi i shqiptarëve me pakicat janë baza e këtij shteti, i cili ka për detyrë t’i respektojë dhe t’i mbrojë**”.

Detyrimi i shtetit është, jo vetëm të mos i cënojë vetë ato, por ai duhet të marrë masa dhe të ofrojë garancitë e duhura për të garantuar mos cënimin e tyre nga privatët, pra shteti duhet të marrë të gjitha masat për ti mbrojtur dhe për të garantuar gëzimin e tyre nga të gjithë individët.

Debati, diskutimi, apo edhe shkrime në gazeta të përditshme shqiptare për çështjet e të drejtave dhe lirive të personave me identitet gjinor apo orientim seksual të ndryshëm janë të nevojshme në kushtet kur, diskutime për çështje të tilla kanë qenë një tabu. Mosnjohja në mënyrën e duhur të këtyre çështjeve bën që publiku të ketë një reagim të gabuar. Diskutime të tilla të bazuara mbi informacione jo të bazuara shpesh çojnë në krijimin e paragjyqimeve dhe stereotipeve të gabuara të personave për shkak të orientimit seksual.

Mosnjohja e këtyre çështjeve dhe qëndrimi kundërshtues ndaj tyre, vjen si pasojë e faktit se këto çështje kanë qenë për një kohë të gjatë të padukshme, të paeksponuara si dhe të ndaluara.

Dy janë identifikuar si arsye kryesore për padukshmërinë të këtyre çështjeve.² Arsyetja e parë është e karakterit ligjor. Kështu, në Shqipëri deri në vitin 2001, homoseksualizmi është konsideruar vepër penale e parashikuar nga neni 116 i Kodit Penal. Homoseksualizmi është dekriminalizuar në vitin 2001, me ndryshimet që i janë bërë Kodit Penal, sipas ligjit nr. 8733, datë 24.01.2001. Arsyetja e dytë është e karakterit mjekësor. Personat me orientim seksual të ndryshëm janë konsideruar dhe vazhdojnë të konsiderohen akoma me pa të drejtë si persona të sëmurë ose që vuajnë nga ndonjë sëmundje. Organizata Botërore e Shëndetësisë (OBSH) që prej vitit 1990 e ka hequr homoseksualitetin nga Klasifikimi Ndërkombëtar i Statistikave të Sëmundjeve dhe Problemeve lidhur me Shëndetin. Shprehja *“bota po devijon aq shumë sa pas disa vitesh do të quhet normale pranimi i personave që kryejnë marrëdhënie seksuale me fëmijët”* janë të pabazuara dhe dezinformojnë opinion publik.

Shprehja e përdorur nga P. B., vendos në të njëjtat pozita anëtarët e komunitetit LGBTI dhe personat që kryejnë marrëdhënie seksuale me të mitur, apo të njohur si “pedofilë” në fushën e mjekësisë, psikologjisë, në gjuhën e përditshme të folur, dhe në konceptin e zbatimit të ligjit.

Si një diagnozë mjekësore, pedofilia është një çrregullim mendor tek personat 16 vjeç e sipër, dhe karakterizohet në mënyrë tipike nga një interes primar apo ekskluziv seksual ndaj fëmijëve në moshën para pubertetit. Organizata Botërore e Shëndetësisë (OBT), në Klasifikimin Ndërkombëtar të Statistikave të Sëmundjeve dhe Problemeve lidhur me Shëndetin (ICD), -Rishikimi i 10-të (ICD-10), në Kapitullin e V-të-Çrregullime mendore dhe të sjelljes (F00-F99), e klasifikon “pedofilinë” në kategorinë e çrregullimeve të personalitetit dhe sjelljes së të rriturve, duke dhënë këtë përcaktim për “pedofilinë”: *“një preferencë seksuale për fëmijë, djem apo vajza, ose të dyja, zakonisht të moshës para pubertetit ose në fillim të moshës së pubertetit ”*. Sipas kriterëve të këtij sistemi, një person i moshës 16 vjeç, ose më i madh, plotëson përkufizimin në qoftë se ata kanë një preferencë të vazhdueshme ose mbizotëruese seksuale për fëmijë para pubertetit të cilët janë të paktën pesë vjet më të rinj se ata³.

Duke mbajtur parasysh, hierarkinë e normave juridike të sanksionuar në nenin 116 të Kushtetutës, i cili sanksionon epërsinë e të drejtës ndërkombëtare të ratifikuar nga Republika e Shqipërisë mbi ligjet e brendshme, Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, në referim edhe të evokimit që i bëhet asaj në nenin 17/2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, merr një status kushtetues në të drejtën tonë të brendshme. Për rrjedhojë logjike edhe praktika e Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, me anë të të cilave bëhet interpretimi i Konventës, kanë fuqinë e Konventës.

² Studimi i Këshillit të Evropës *“Diskriminimi për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor në Evropë”*, viti 2011.

³ ICD-10 Klasifikimi i çrregullimeve mendore dhe të sjelljes -Kriteret Diagnostikuese për Kërkime, Organizata Botërore e Shëndetësisë.

Rekomandimi CM/Rec (2010)5 i Komitetit të Ministrave të Këshillit të Evropës “*Mbi masat për të luftuar diskriminimin mbi baza të orientimit seksual dhe identitetit gjinor*”, miratuar në datë 31 mars 2010, është mbajtur parasysh nga Komisioneri në këtë arsyetim, sepse ky rekomandim është nxjerrë ndër të tjera duke mbajtur në konsideratë praktikën gjyqësore të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut. Komiteti i Ministrave, rekomandon shtetet që të marrin masa në drejtim të garantimit të të drejtës për jetën, sigurinë dhe mbrojtjen nga dhuna, të personave për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor të tyre. Në kuadër të garantimit të kësaj të drejte, rekomandohet që: **“Shtetet anëtare duhet të marrin masat e duhura për të luftuar të gjitha format e shprehjes, duke përfshirë, në media dhe në internet, të cilat mund të kuptohen në mënyrë të arsyeshme se ka gjasa për të prodhuar efektin e nxitjes, përhapjen ose nxitjen e urrejtjes apo të tjera forma të diskriminimit kundër personave gay lesbike, biseksualë dhe transeksualë. Një “gjuhë urrejtje” e tillë, duhet të ndalohet dhe publikisht të kundërshtohet kurdo që ndodh. Gjithë masat duhet të respektojnë të drejtën themelore për lirinë e shprehjes, në përputhje me nenin 10 të Konventës dhe jurisprudencën e Gjykatës.”**⁴

Pra, shohim se “*gjuha e urrejtjes*” kundër personave gay lesbike, biseksualë dhe transeksualë (komuniteti LGBT), ka të bëjë me të gjitha format e shprehjes, të përhapura si nëpërmjet medias, ashtu edhe nëpërmjet internetit, të cilat përhapin, nxisin, promovojnë ose justifikojnë urrejtje, diskriminim apo armiqësi ndaj njerëzve LGBT. Vlerësimi nëse shprehje apo deklarata të caktuara do të konsiderohen si “*gjuhë e urrejtjes*”, duhet të bëhet në përputhje me lirinë së shprehjes të garantuar në nenin 10 të Konventës.⁵

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë mbron njëkohësisht lirinë e shprehjes në nenin 22 të saj ku parashikohet se: “*Liria e shprehjes është e garantuar*”. Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, sanksionon se të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në të mund të kufizohen. Kështu, në nenin 17, të saj sanksionohet se: “*Kufizime të të drejtave dhe lirive të parashikuara në këtë Kushtetutë mund të vendosen vetëm me ligj për një interes publik ose për mbrojtjen e të drejtave të të tjerëve. Kufizimi duhet të jetë në përpjesëtim me gjendjen që e ka diktuar atë. 2. Këto kufizime nuk mund të cenojnë thelbin e lirive dhe të të drejtave dhe në asnjë rast nuk mund të tejkalojnë kufizimet e parashikuara në Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut.*”. Shohim se, Kushtetuta e lidh kufizimin e të drejtave dhe lirive themelore të parashikuara në të, me detyrimin për të mos tejkaluar kufizimet e parashikuara në Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

⁴ Përkthim i Komisionerit

⁵ KEDNJ në nenin 10 parashikon se: “Çdokush ka të drejtën e lirisë së shprehjes”. Kjo e drejtë përfshin lirinë e mendimit dhe lirinë për të marrë ose për të dhënë informacione dhe ide pa ndërhyrjen e autoriteteve publike dhe pa marrë parasysh kufijtë. Ky nen nuk i ndalon Shtetet që të kërkojnë licencimin e ndërmarrjeve të transmetimit kinematografike ose televizive. Ushtrimi i këtyre lirive që përmban detyrime dhe përgjegjësi, mund t’u nënshtrohet atyre formaliteteve, kushteve, kufizimeve ose sanksioneve të parashikuara me ligj dhe që janë të nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë kombëtare, integritetit territorial ose sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit dhe parandalimin e krimit, për mbrojtjen e shëndetit ose të moralit, për mbrojtjen e dinjitetit ose të të drejtave të të tjerëve, për të ndaluar përhapjen e të dhënave konfidenciale ose për të garantuar autoritetin dhe paanshmërinë e pushtetit gjyqësor

Për këtë arsye, në analizën që i është bërë shprehjeve të përdorura nga P. B., nëse ato do të konsideroheshin në tejkalim të lirisë së fjalës të sanksionuar në nenin 22 të Kushtetutës, KMD i referohet kufizimeve që parashikon Konventa për lirinë e shprehjes, të parashikuara në nenin 10 të saj dhe qëndrimin të mbajtur nga Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut.

Ushtrimi i lirisë së shprehjes përmban në vetvete detyrime dhe përgjegjësi. Sipas paragrafit të dytë të nenit 10 të Konventës, ushtrimi i kësaj lirie nuk mund të çenojë dinjitetin dhe të drejtat e të tjerëve.

Në çështjen Féret kundër Belgjikës⁶, çështje në të cilën GJEDNJ ka bërë interpretime të rëndësishme, GJEDNJ, ka mbajtur qëndrimin se: *“.....një ligjëratë e tillë në mënyrë të paevitueshme do krijojë mes publikut – e veçanërisht mes atyre anëtarëve të publikut që nuk janë të mirinformuar – ndjenja keqkuptimi, madje refuzimi e te disa, edhe urrejtje ndaj të huajve”*⁷, si dhe : *“..... nxitja e urrejtjes nuk nënkupton domosdoshmërisht thirrje për kryerjen e akteve të dhunës apo ndonjë akti tjetër të paligjshëm. Sulmet ndaj grupeve të veçanta të popullsisë të kryera nëpërmjet fyerjes, talljes apo shpifjes, mund të jenë të mjaftueshme për autoritetet për të përligjur trajtim të menjëhershëm dhe efikas kundër shprehjeve raciste, përballë lirisë së shprehjes të ushtruar në mënyrë të papërgjegjshme.....”*⁸

Në këtë drejtim, Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut, duke referuar në konkluzionet e mësipërme të çështjes Féret kundër Belgjikës, thekson në çështjen Vejdeland dhe të tjerë kundër Suedisë⁹, se: *“diskriminimi në bazë të orientimit seksual është po aq serioz sa diskriminimi për shkak të “racës, origjinës, ose ngjyrës”*.¹⁰

Në çështjen në fjalë, Komisioneri mban parasysh faktin e rëndësishëm që emisioni “Thumb” është një program i ndjekur nga shumë teleshikues dhe pjesëmarrësit për shkak të shikueshmërisë janë persona publikë si dhe televizioni “ABC News” është një televizion i ndjekur në gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë. Rëndësia që merr liria e fjalës për personat publikë sjell dhe një përgjegjësi më të madhe, për të treguar më tepër kujdes dhe për të evituar gjuhën që nxit mos tolerancën dhe diskriminimin mes publikut. Lufta kundër mungesës së tolerancës dhe diskriminimit janë thelbësore në mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, të drejta dhe liri që përbëjnë një nga bazat e shtetit.

Shprehjet e përdorura në adresë të komunitetit LGBTI nga P. B., krijojnë në radhët e publikut dhe veçanërisht të atyre personave që nuk janë të mirë informuar në lidhje me çështjet e orientimit seksual apo identitetit gjinor, ndjenja keqkuptimi, refuzimi, e tek disa ndjenja urrejtje ndaj komunitetit LGBTI.

⁶ Féret kundër Belgjikës, Kërkesa nr. 15615/07, 16 korrik 2009

⁷ Përkthim i Komisionerit

⁸ Përkthim i Komisionerit

⁹ Vejdeland dhe të tjerë kundër Suedisë, nr. 1813/07, datë 09 shkurt 2012.

¹⁰ Përkthim i Komisionerit

Deklarata e P. B., se nuk do të donte që pjesë e Miss Shqipëria apo Miss Globe të ishte një person që i përket komunitetit LGBTI apo më saktësisht të ishte lezbike, në mënyrë të drejtëpërdrejtë vendos në pozita diskriminuese grupimin e personave që mund të aspirojnë në të ardhmen të bëhen pjesë e kompeticionit të Miss Shqipëria dhe pas deklaratës së dhënë nga P. B., për shkak paragjyqimit apo refuzimin nga ana e tij nuk do të dëshirojnë të konkurojnë.

Mosdiskriminimi është e drejtë kushtetuese e sanksionuar në nenin 18 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë,¹¹ gjithashtu Shqipëria ka nënshkruar njëkohësisht Konventën Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtat të Njeriut dhe Lirive Themelore, e cila në nenin 14, sanksionon se: “Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër.”. si dhe Protokollin Nr. 12 të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive themelore, i cili i detyron shtetet anëtare të garantojnë gëzimin pa diskriminim të të drejtave dhe lirive të përcaktuara nga legjislativi i brendshëm.

Ligji nr. 10 221, datë 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, në nenin 3, pika 1 dhe 2, jep këto përkufizime: **“Diskriminimi” është çdo dallim, përjashtim, kufizim apo preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim apo pasojë pengesën apo bërjen e pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me ligjet në fuqi. “Diskriminim i drejtëpërdrejtë” është ajo formë diskriminimi kur një person apo grup personash trajtohen në mënyrë më pak të favorshme sesa një person tjetër, apo një grup tjetër personash në një situatë të njëjtë a të ngjashme, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji.”**

Gjykata Evropiane e Drejtësisë, në çështjen e Firmës Feryn, ka mbajtur qëndrimin dhe ka pranuar se diskriminimi i drejtëpërdrejtë mund të shfaqet edhe në ato raste kur nuk mund të identifikohet ankuesi. Për rrjedhojë, duke mos pasur nevojë për një viktimë, nuk lind nevoja as për të identifikuar një krahasues.

Komisioneri vlerëson se gjuha e përdorur nga P. B. është një rast flagrant i shkeljes së dinjitetit të drejtave dhe lirive themelore të individit të sanksionuara dhe në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë dhe mosndëshkimi i një sjellje diskriminuese kaq të hapur, do të minonte rëndë arsyen e vetë ekzistencës së ligjit “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”.

¹¹ Ne nenin 18 Kushtetuta parashikon “Të gjithë janë të barabartë përpara ligjit. 2. Askush nuk mund të diskriminohet padrejtësisht për shkaqe të tilla si gjinia, raca, feja, etnia, gjuha, bindjet politike, fetare a filozofike, gjendja ekonomike, arsimore, sociale ose përkatësia prindërore. 3. Askush nuk mund të diskriminohet për shkaqet e përmendura në paragrafin 2, nëse nuk ekziston një përlligje e arsyeshme dhe objektive.”.

Në nenin 3/5 të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, përcaktohet se: *“Shqetësim’ është ajo formë e diskriminimit që ndodh në rastin e një sjelljeje të padëshiruar, kur lidhet me cilëndo nga shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji, që ka për qëllim apo efekt cenimin e dinjitetit të personit dhe krijimin e një mjedisi frikësues, armiqësor, përçmues, poshtërues a ofendues për atë person, si dhe në rastin e një trajtimi më pak të favorshëm, i kryer si rezultat i kundërshtimit ose i mosnënshtrimit nga ana e personit të cenuar ndaj një sjelljeje të tillë”.*

Sa më sipër Komisioneri vlerëson se debati i shëndoshë e i hapur në një shoqëri pluraliste nuk mund të arrihet pa ruajtje të fortë dhe të gjithanshme të së drejtës së lirisë së shprehjes duke patur parasysh gjithmonë ndalimin e të gjitha formave të shprehjes që përhapin, nxisin, promovojnë, përçmojnë apo denigrojnë një komunitet apo përkatësi të caktuar. Sipas standardeve përkatëse të Këshillit të Evropës, edhe kufizimet nga e drejta, synojnë ti shërbejnë interesit më të mirë të një shoqërie demokratike dhe pluraliste.

Sa më sipër papërgjegjshmëria e lirisë së fjalës e përdorur nga P. B., paragjykon dinjitetin dhe cënon sigurinë e personave për shkak të identitetit gjinor apo orientimit seksual. Duke qenë se, paligjshmëria e sjelljes është aq flagrante, standarti të cilit Komisioneri i është referuar, është ai i një “standarti të vërtetë” që duhet të ekzistojë në një shoqëri demokratike, siç është “dinjiteti njerëzor”, pa qenë e nevojshme identifikimi i një krahasuesi, siç kërkohet nga pika 2, e nenit 3, të ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”.

Në përfundim, për sa më sipër, Komisioneri vlerëson se shprehjet e përdorura nga ana e P. B. në emisionin “Thumb” më datë 25.05.2019 kanë vënë në pozita diskriminuese për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor personat që i përkasin komunitetit LGBTI në formën e shqetësimit.

PËR KËTO ARSYE :

Mbështetur në nenet 1, 3/1, neni 7/1, neni 12/1/c), nenin 32, pika 1/a), c), si dhe nenin 33, pika 10 të Ligjit Nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Shprehjet e përdorura nga P. B. në emisionin “Thumb” më datë 25.05.2019, adresuar komunitetit LGBT në Shqipëri janë diskriminuese sipas parashikimit të nenit 3, pikat 2 dhe 5 e ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, pasi ato prodhojnë efektin e paragjyqimit, nxitjes, shpërndarjes ose promovimit të urrejtjes ose formave të tjera të diskriminimit kundër personave për shkak të identitetit gjinor dhe orientimit seksual.

2. Në referim të pikës 1, P. B., si personi i cili ka konsumuar sjelljen diskriminuese si më sipër, të kërkojë publikisht ndjesë brenda 15 (pesëmbëdhjetë) diteve nga marrja dijani për këtë vendim dhe të evitojë në të ardhmen përdorimin e gjuhës e cila prodhon efektin e e paragjyqimit, nxitjes, shpërndarjes ose promovimit të urrejtjes ose formave të tjera të diskriminimit kundër personave për shkak të identitetit gjinor dhe orientimit seksual.
3. Bazuar në nenin 33 pika 11, të ligjit “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, P. B., detyrohet që brenda 30 (tridhjetë) ditëve të njoftojë Komisionerin, lidhur me veprimet e ndërmarra për zbatimin e këtij vendimi.
4. Në referim të nenit 33, pika 11 e ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, moszbatimi i këtij vendimi sjell si pasojë ndëshkimin me gjobë sipas parashikimeve të bëra në pikën 13 të po këtij neni.
5. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijani.

Robert GAJDA

KOMISIONER

(Shkaku: Identiteti gjinor dhe Orientimi seksual)
(Fusha: Të mira dhe shërbime)